

Pedagogika dla psychologów - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogika dla psychologów
Kod przedmiotu	05.0-WP-PSChM-PdPsch
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Poznanie istoty, podmiotu i przedmiotu pedagogiki, jej subdyscyplin, metod badań oraz powiązań z innymi naukami, a zwłaszcza z psychologią. Opanowanie systemu podstawowych pojęć nauk o wychowaniu, głównych wydarzeń w historii myśli pedagogicznej oraz zrozumienie istoty i źródeł wiodących koncepcji, nurtów pedagogicznych. Krytyczna analiza dotychczasowych przemian w systemie edukacji i wychowaniu z uwzględnieniem pronormalizacyjnych, integracyjnych i inkluzyjnych działań i rozwiązań na rzecz osób z niepełnosprawnościami i/lub o specjalnych czy zróżnicowanych potrzebach. Wskazanie użyteczności wiedzy pedagogicznej w pracy psychologa w wyjaśnianiu faktów, sytuacji, zdarzeń wychowawczych oraz komunikacji i kooperacji z innymi podmiotami praktyki edukacyjnej.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu przedmiotów: Biologiczne podstawy zachowania, socjologia, wprowadzenie do psychologii.

Zakres tematyczny

- Pedagogika jako nauka – system podstawowych pojęć, podmiot i przedmiot zainteresowań, metody badań, pedagogika teoretyczna i praktyczna;
- Subdyscypliny pedagogiki i jej związek z innymi naukami, w szczególności z psychologią i socjologią;
- Historia myśli pedagogicznej (do XIX wieku), historia rozwoju form wychowania i kształcenia dzieci, młodzieży i osób dorosłych (w tym z niepełnosprawnościami) w różnych epokach historycznych;
- Główne nurty w wychowaniu i edukacji XX i XXI wieku w Polsce i na świecie, ich społeczno-kulturowe, polityczne i ekonomiczne uwarunkowania oraz główni przedstawiciele. Renesans pedagogiki M. Montessori, J. Korczaka, C. Freineta i in. we współczesnej praktyce edukacyjnej;
- Edukacja – wielokontekstowość ujęć i analiz. Edukacja w kontekście oddziaływań formalnych i nieformalnych, pozainstytucjonalnych. Problem stratyfikacji społecznej uczniów w systemie edukacji. SES rodziny pochodzenia w roli kreatora ścieżki edukacyjnej i biografii uczniów. Kwestia kultury szkoły oraz jej funkcjonowania, jako uczącej się organizacji.
- Edukacja osób z niepełnosprawnościami i/lub o specjalnych potrzebach. Pronormalizacyjne i prointegracyjne działania i rozwiązania w edukacji tych osób. Upowszechnianie inkluzyjnej i edukacyjnej dzieci, młodzieży i dorosłych osób z niepełnosprawnościami w kontekście zapisów Konwencji o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami. oraz Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2020-2030 w Polsce.
- Paradygmaty nauk społecznych a teorie i strategie badań pedagogicznych. Specyfika badań ilościowych i jakościowych oraz strategie ich łączenia;
- Psychologia jako dyscyplina pomocnicza pedagogiki, jej użyteczność w wyjaśnianiu faktów wychowawczych czy edukacyjnych, w planowaniu, organizowaniu i analizowaniu praktyki edukacyjnej.

Metody kształcenia

Praca indywidualna i w grupach, praca z tekstem, dyskusja problemowa.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Jest wrażliwy na potrzeby osób mających problemy wychowawcze, edukacyjne, z zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu. Formuluje argumenty przemawiające za koniecznością ścisłej współpracy z innymi podmiotami praktyki edukacyjnej.	- K_K01 - K_K05	aktywność w trakcie zajęć	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna podstawowe pojęcia, zagadnienia, główne koncepcje i nurty myśli pedagogicznej oraz ich przemiany; wskazuje związki pedagogiki z innymi naukami, w tym psychologią. Określa podmiot i przedmiot badań pedagogicznych, różnicuje subdyscypliny pedagogiki. Rozumie wielokontekstowość i złożony charakter procesu edukacji. Zna istotę i cel pronormalizacyjnych i integracyjnych działań i rozwiązań w wychowaniu, edukacji osób o szczególnych potrzebach i/lub z niepełnosprawnościami	• K_W04 • K_W09	• aktywność w trakcie zajęć • prezentacja ustna	• Ćwiczenia
Potrafi wykorzystać wiedzę pedagogiczną do opisu i interpretacji faktów, zjawisk, problemów wychowawczych i w procesie kształcenia. Potrafi oszacować nasilenie niekorzystnych zjawisk społecznych zakłócających proces wychowania, kształcenia (na jego różnych etapach i w różnych formach organizacyjnych).	• K_U01 • K_U02	• Prezentacja ustna	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Prezentacja ustna wybranego przez studenta problemu wychowawczego czy związanego z edukacją – na ostatnich zajęciach (metody kształcenia: praca indywidualna)

Ocena uwzględnia:

- wybór i opracowanie tematu wystąpienia/prezentacji,
- opracowanie logicznej struktury wybranego problemu/zagadnienia,
- trafność zaproponowanych działań i rozwiązań praktycznych danego problemu wychowawczego bądź edukacyjnego,
- dobór i zakres literatury wykorzystanej do prezentacji kolejnych wątków wybranego tematu,
- stopień samodzielności wygłaszania przygotowanej prezentacji (dopuszczalne korzystanie z opracowanej struktury)

Skala ocen za prezentację ustną: ndst (0 pkt.), dostateczny (3,0 pkt.), dostateczny plus (3,5 pkt.), dobry (4,0 pkt.), dobry plus (4,5 pkt.), bardzo dobry (5,0 pkt.);

Aktywność studenta na zajęciach – opracowanie i prezentacja w czasie ćwiczeń zagadnień, problemów przewidzianych w programie przedmiotu (metody kształcenia: praca w grupach, z tekstem i dyskusja problemowa), narzędzie weryfikacji: przygotowane, adekwatnie do danego tematu zajęć zagadnienia problemowe;

przykładowe problemy dyskutowane na zajęciach podejmujących kwestie edukacji:

- charakterystyka podstawowych instytucji wychowawczych i ich znaczenie dla rozwoju dziecka/ucznia,
- walory i słabości badań ilościowych i jakościowych w wyjaśnianiu zdarzeń edukacyjnych,
- znaczenie uwzględniania kontekstu w zrozumieniu zdarzeń edukacyjnych i zachowań uczniów
- możliwe pola/zakresy współpracy pedagoga i psychologa w systemie edukacji,
- znaczenie statusu społeczno-kulturowego rodziny dziecka/ucznia dla jego rozwoju i edukacji

Skala ocen za aktywność: ndst (0 pkt.), dostateczny (3,0 pkt.), dostateczny plus (3,5 pkt.), dobry (4,0 pkt.), dobry plus (4,5 pkt.), bardzo dobry (5,0 pkt.);

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z prezentacji oraz aktywności na zajęciach.

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna ocen uwzględniająca ocenę za aktywności na zajęciach i ocenę za prezentację.

Literatura podstawowa

1. I. Chrzanowska (2009) Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków, Oficyna Wydawnicza „Impuls”
2. M. Czerepaniak-Walczak, M. Dudzikowa (red.) (2010) Wychowanie tom 5. Pojęcia - procesy - konteksty. Codziennosc w szkole. Szkoła w codzienności, Gdańsk, Wydawnictwo GWP
3. Z. Janiszewska-Nieścioruk (red.) (2010) Uczeń o specjalnych potrzebach w przestrzeni współczesnego systemu edukacji, Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza UZ
4. D. Klus-Stańska (red.) (2008) Dokąd zmierza polska szkoła?, Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”
5. D. Klus-Stańska (2018) Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce. Warszawa, PWN
6. Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.) (2008) Pedagogika, Warszawa, PWN, t.1 i 2.
7. Cz. Kupisiewicz (2012) Z dziejów teorii i praktyki wychowania, Kraków, Oficyna Wydawnicza "Impuls"
8. D.D. Smith (2008) Pedagogika specjalna, Warszawa, PWN, t.1 i 2.
9. B. Śliwerski (2008) Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, wyd. 5.
10. B. Śliwerski (2011) Współczesna myśl pedagogiczna. Znaczenia, klasyfikacje, badania, Kraków, Oficyna Wydawnicza „Impuls”
11. B. Śliwerski, Z. Melosik (red.) (2013) Edukacja alternatywna w XXI wieku, Kraków, Oficyna Wydawnicza "Impuls"
12. B. Śliwerski (2015) Edukacja (w) polityce. Polityka (w) edukacji. Inspiracje do badań polityki oświatowej, Kraków, Oficyna Wydawnicza "Impuls"

Literatura uzupełniająca

1. M. Dudzikowa, S.Jaskulska (red.) (2016) Twierdza. Szkoła w metaforze militarnej. Co w zamian?, Warszawa, Wydawnictwo Wolters Kluwer
2. M. Dudzikowa i in. (2011) Kapitał społeczny w szkołach różnego szczebla. Diagnoza i uwarunkowania, Kraków, Oficyna Wydawnicza "Impuls"
3. D. Klus-Stańska (2010) Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń, Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”
4. H. H. Krüger (2007) Metody badań w pedagogice, Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
5. K. Rubacha (2008) Metodologia badań nad edukacją, Warszawa, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne
6. M.Walancik, Z.Dacko-Pikiewicz (red.) (2014) Współczesne społeczeństwo w wirtualnej rzeczywistości, Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls

Uwagi

Oferta dla chętnych: wizytacja i hospitacja zróżnicowanych form zajęć w placówkach edukacyjnych – ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych.

Zmodyfikowane przez dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 21-04-2021 11:19)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ